

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN
DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Grondwettelijk Hof: rolnummer 8143: het beroep tot vernietiging van artikel 2 en artikel 3, eerste lid en 7°, van de wet van 28 juni 2023 «tot wijziging van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, teneinde de huidige titel van verpleegkundige aan Richtlijn 2005/36/EG te verduidelijken en de basisverpleegkundige en de klinisch verpleegkundig onderzoeker hierin op te nemen», ingesteld door de vzw «Algemene Unie van Verpleegkundigen van België» en anderen.

Samenvatting

Deze mededeling betreft een kennisgeving aan de Vlaamse Regering van het beroep tot vernietiging van artikel 2 en artikel 3, eerste lid en 7°, van de wet van 28 juni 2023 «tot wijziging van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, teneinde de huidige titel van verpleegkundige aan Richtlijn 2005/36/EG te verduidelijken en de basisverpleegkundige en de klinisch verpleegkundig onderzoeker hierin op te nemen», ingesteld door de vzw «Algemene Unie van Verpleegkundigen van België» en anderen, en van de beslissing tussen te komen in deze procedure voor het Grondwettelijk Hof.

Bijlage: Kennisgeving van 23 januari 2024 van de griffie van het Grondwettelijk Hof

1. Voorafgaand

Door de griffier van het Grondwettelijk Hof werd aan de minister-president van de Vlaamse Regering bij brief van 23 januari 2024 kennis gegeven van het beroep tot vernietiging van artikel 2 en artikel 3, eerste lid en 7°, van de wet van 28 juni 2023 «tot wijziging van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, teneinde de huidige titel van verpleegkundige aan Richtlijn 2005/36/EG te verduidelijken en de basisverpleegkundige en de klinisch verpleegkundig onderzoeker hierin op te nemen», ingesteld door de vzw «Algemene Unie van Verpleegkundigen van België» en anderen.

Door de griffie werd in deze brief meegedeeld dat de Vlaamse Regering over vijfenveertig dagen beschikt, vanaf de ontvangst van de brief, om eventueel – bij ter post aangetekende zending – een memorie in te dienen betreffende deze zaak. Deze termijn verstrijkt in casu op maandag 11 maart 2024.

2. Samenvatting van de zaak

Verzoekers verzoeken de vernietiging van artikel 2 en artikel 3, eerste lid en 7°, van de wet van 28 juni 2023 «tot wijziging van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, teneinde de huidige titel van verpleegkundige aan Richtlijn 2005/36/EG te verduidelijken en de basisverpleegkundige en de klinisch verpleegkundig onderzoeker hierin op te nemen» (hierna: Wet van 28 juni 2023).

Artikel 2 luidt als volgt:

“Deze wet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2013/55/EU van het Europees Parlement en de Raad van 20 november 2013.”

Artikel 3, eerste zin, en 7°, luiden als volgt:

“In artikel 45 van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, laatstelijk gewijzigd bij het koninklijk besluit van 12 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

[...]

7° een paragraaf 1/2 wordt ingevoegd, luidende:

“§ 1/2. Niemand mag, als basisverpleegkundige, de verpleegkunde zoals bepaald in artikel 46 binnen de grenzen van de bevoegdheden en de activiteiten die de Koning hem heeft toevertrouwd, uitoefenen als hij niet in het bezit is van een diploma of een titel van basisverpleegkundige die behaald werd na een opleiding van minstens drie studiejaar met ten minste 3800 uur theoretisch en klinisch onderwijs, die uitgedrukt kunnen worden in een daaraan gelijkwaardig aantal ECTS studiepunten, waarbij de duur van het theoretisch onderwijs ten minste een derde en de duur van het klinisch onderwijs ten minste de helft van de minimumduur van de opleiding bedraagt. De basisverpleegkundigen in opleiding worden gevormd in het kader van de in paragraaf 1 bedoelde beroepskennis, -vaardigheden en -competenties. De basisverpleegkundige is een beoefenaar van de verpleegkunde die autonoom kan handelen in minder complexe situaties. In complexere situaties werkt hij binnen een gestructureerd zorgteam in nauwe samenwerking met de verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg of met de arts wanneer er geen verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg deel uitmaakt van het zorgteam. De basisverpleegkundige handelt in het kader van de preventie, het behoud en de bevordering van de gezondheid in relatie tot de kwaliteit van leven. De Koning bepaalt, na advies van de Technische Commissie voor Verpleegkunde, bij een besluit vastgelegd na overleg in de Ministerraad, de verpleegkundige technische verstrekkingen die de basisverpleegkundige kan uitvoeren en de voorwaarden waaronder de basisverpleegkundige deze verstrekkingen kan uitvoeren. Deze beschikking is van toepassing op iedereen die een basisverpleegkundige-opleiding aanvat vanaf het schooljaar of academiejaar 2023-2024.

Elke persoon die houder is van een diploma of een titel van verpleegkundige en die zijn opleiding tot verpleegkundige heeft aangevangen vóór het school- of academiejaar 2023-2024, mag van rechtswege de verpleegkunde zoals bepaald in artikel 46 uitoefenen onder dezelfde voorwaarden als de in paragraaf 1 bedoelde verpleegkundigen verantwoordelijk voor algemene zorg.”

Met de wet van 28 juni 2023 werden twee nieuwe titels; “verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg” en “basisverpleegkundige” (vroegere: “HBO5-verpleegkundige”), geïntroduceerd.

Deze differentiatie werd geïntroduceerd rekening houdende met de Richtlijn 2005/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties. Deze richtlijn legt de opleidingsvereisten voor het beroep van de verpleegkundige vast.

In artikel 3, eerste zin 7° van de wet van 28 juni 2023 (art. 45, §1/2, laatste lid van de Wet van 10 mei 2015) wordt in een overgangsmaatregel voorzien. Hierin wordt bepaald dat personen die houder zijn van een diploma of titel van verpleegkundige en hun opleiding tot verpleegkundige hebben aangevangen vóór het school-of academiejaar 2023-24, de verpleegkunde zoals bepaald in artikel 46 van rechtswege mogen blijven uitoefenen, onder dezelfde voorwaarden als de verpleegkundigen verantwoordelijk voor algemene zorg.

Om hun beroep te staven voeren verzoekers drie middelen aan.

Middelen

- Eerste middel: Schending van artikel 7 EVRM, van artikel 15 IVBPR, van artikel 20 en 21 Handvest van de grondrechten van de Europese unie, van de artikelen 12 en 14 van de grondwet, van artikel 105 van de grondwet, van het lex certa-beginsel, het legaliteitsbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel, alle samengelezen met de artikelen 10 en 11 grondwet, en al dan niet samengelezen met artikel 23 van de Grondwet
- Tweede middel: Schending van de artikelen 31 en 32 van de richtlijn 2005/36/EU, de artikelen 4, 6, 7 en 8 EU-richtlijn nr. 2018/958 van het Europees parlement en de raad van 28 juni 2018 betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan een nieuwe reglementering van beroepen, in de gezondheidssector en voor gezondheidsberoepen, van artikel 20 en 21 handvest van de grondrechten van de Europese unie, van het evenredigheids- en redelijkheidsbeginsel, alle samengelezen met de artikelen 10 en 11 van de grondwet, al dan niet samengelezen met artikel 23 van de grondwet.
- Derde middel: Schending van de artikelen 20 en 21 handvest van de Grondrechten van de Europese unie, van de artikelen 10 en 11 grondwet, en Schending het rechtszekerheidsbeginsel en het evenredigheids- en redelijkheidsbeginsel, al dan niet samengelezen met artikel 23 van de Grondwet.

3. Eventuele tussenkomst van de Vlaamse Regering bij het Grondwettelijk Hof

Gelet op de brief van de griffier bij het Grondwettelijk Hof rijst de vraag of de Vlaamse Regering er belang bij heeft om in de hangende procedure tussen te komen.

In uitvoering van omzendbrief VR 2009/23 van 16 januari 2009 betreffende het Grondwettelijk Hof, stel ik voor om tussen te komen in deze zaak bij het Grondwettelijk Hof en wel om de volgende redenen:

- In Vlaanderen zijn de opleidingen die leiden tot de kwalificatie “basisverpleegkundige” gestart in het schooljaar 2023-2024;

- De instroom van de basisverpleegkundige in de sectoren uit het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, is van uitermate belang. Om aan de stijgende zorgnoden te kunnen voldoen, moet een laagdrempelige, praktijkgerichte opleiding in de verpleegkunde verzekerd blijven.

De casus in onderhavig dossier heeft aldus potentieel een fundamentele impact op de Vlaamse beleidsdomeinen Onderwijs en Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Gelet op het voorgaande is er reden om tussen te komen in het beroep tot vernietiging van artikel 2 en artikel 3, eerste lid en 7°, van de wet van 28 juni 2023 «tot wijziging van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, teneinde de huidige titel van verpleegkundige aan Richtlijn 2005/36/EG te verduidelijken en de basisverpleegkundige en de klinisch verpleegkundig onderzoeker hierin op te nemen», ingesteld door de vzw «Algemene Unie van Verpleegkundigen van België » en anderen.

Als bijlage wordt een kopie van de kennisgeving aan de minister-president van de Vlaamse Regering gevoegd.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister Van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

Ben Weyts